

Mariæ bebudelsesdag søndag d. 2. april 2017

Salmer

402 Den signede dag

71 Nu kom der bud fra englekor

108 Lovet være du, Jesus Krist

11 Nu takker alle Gud

Prædikentekst: Lukasevangeliet 1,26-38.

Da Elisabeth var i sjette måned, blev englen Gabriel sendt fra Gud til en by i Galilæa, der hedder Nazaret, til en jomfru, der var forlovet med en mand, som hed Josef og var af Davids hus.

Jomfruens navn var Maria. Og englen kom ind til hende og hilste hende med ordene: »Herren er med dig, du benådede!« Hun blev forfærdet over de ord og spurgte sig selv, hvad denne hilsen skulle betyde. Da sagde englen til hende: »Frygt ikke, Maria! For du har fundet nåde for Gud. Se, du skal blive med barn og føde en søn, og du skal give ham navnet Jesus. Han skal blive stor og kaldes den Højestes søn, og Gud Herren skal give ham hans fader Davids trone; han skal være konge over Jakobs hus til evig tid, og der skal ikke være ende på hans rige.« Maria sagde til englen: »Hvordan skal det gå til? Jeg har jo aldrig været sammen med en mand.« Englen svarede hende: »Helligånden skal komme over dig, og den Højestes kraft skal overskygge dig. Derfor skal det barn, der bliver født, også kaldes helligt, Guds søn. Også din slægtning Elisabeth har undfanget en søn, nu i sin alderdom. Hun, om hvem man siger, at hun er ufrugtbar, er i sjette måned; thi intet er umuligt for Gud.« Da sagde Maria: »Se, jeg er Herrens tjenerinde. Lad det ske mig efter dit ord!« Så forlod englen hende. **Luk 1,26-38**

Kloge folk siger, at man ikke ved, hvad morgendagen bringer. Og det er jo svært at være uenig i. Vi kan godt nok have forestillinger om, hvad der vil ske i morgen. Solen vil stå op, vi vil stå op. Der vil være Radioavis kl. 8 og morgenmad. Mon ikke vi også får et godmorgen og et smil fra dem, vi møder?!

Men dybest set ved vi det ikke. Ting, kan ske. Store ting kan ske, som ændrer vores liv, ja, som ændrer verden.

I dag hører vi om Maria. En helt normal ung kvinde i Israel for 2000 år siden. Hun boede sandsynligvis hos sine forældre. Maria var forlovet med en mand, som hed Josef. De fulgte den jødiske skik med at blive forlovet et år inden man blev gift og flyttede sammen og for alvor begyndte det fælles liv med alt, hvad det indebærer.

Måske har hun gået en tur med sin forlovede aftenen forinden. De har talt om det, som ventede dem. Ægteskab. At Maria endelig om nogle måneder skulle flytte ind til Josef, når de blev gift, og så skulle deres nye liv sammen for alvor begynde med fælles hjem og børn og fortrolige samtaler til langt ud på aftenen. De har glædet sig. Livet er foran. Det skal leves. Måske har de inden de skiltes talt lidt om morgendagen og om, hvad der skulle ske. Josef skulle arbejde videre med sit håndværk, og Maria skulle arbejde i huset.

Ingen af dem havde forestillet sig, hvad Maria ville opleve næste dag. Ingen af dem havde forestillet sig, hvilken gæst, hun ville få.

Maria fik besøg af en engel, som hun gik der i huset hos sine forældre og gjorde rent. Pludselig stod den foran hende inde i huset og hilser hende med ordene ”Herren er med dig, du benådede!” Maria bliver forfærdet over de ord. De lyder nu ikke så frygtelige og det ord, som er oversat med forfærdet, kan da også oversættes til forvirret. Det er nok mere sandsynligt. Hvem ville ikke blive lidt forvirret over at se en engel i stuen, som hilser en fra Gud selv? ”Hej, jeg skulle hilse fra Gud”.

Maria undrer sig, og så kommer englen med sit budskab. Maria skal blive med barn, hun skal føde en søn, Guds søn, og kalde ham Jesus. Han skal arve kong Davids trone, og han skal regere for evigt.

Som om det ikke er nok, at en engel dukker op. Det kunne vi måske til nøds acceptere. Men at englen så bringer budskabet om, at man skal føde Guds søn. At man lige om lidt, snart, skal blive gravid med Guds søn. Det er overvældende, for at sige det mildt. U-troligt.

Maria bliver ikke mundlam. Der er dog lige et par detaljer, hun skal have på plads. For hun har ikke været sammen med Josef på den måde endnu, og det har de først planer om at være efter deres bryllup om noget tid. Så hvordan skal hun blive med barn?

Englen har svar parat. ”Gud selv vil skabe et barn i dig, den højstes kraft skal overskygge dig. Og derfor skal barnet kaldes helligt, Guds søn. Og Maria, hvis du synes det lyder utroligt, så skal du vide, at din slægtning Elisabeth nu også er blevet gravid i sin alderdom.”

Så hvis Gud kan sørge for, at en ældre kvinde bliver med barn, selvom det ikke burde være muligt mere, ja, så kan han nok også sørge for, at Maria bliver med barn uden medvirken af en mand. Marias slægtning Elisabeth var gravid og fødte senere Johannes, ham som blev til Johannes Døberen. Han skulle blive en profet og gå foran Jesus og bane vejen for ham. Men han skal slet ikke være så stor som Jesus, Guds søn. Så på den måde er det kun passende, at den måde Jesus kommer ind i verden på, er endnu mere forunderlig end den måde, Johannes Døberen kommer ind i verden på.

Maria stiller ikke flere spørgsmål. Ikke noget med: Ej Gud, sådan fungerer det altså ikke? Du har jo skabt mand og kvinde, de skal slå sig sammen og opfylde jorden med børn. Hvorfor vælger du nu en helt anden løsning?

Nej, Maria accepterer. ”Se, jeg er Herrens tjenerinde. Lad det ske mig efter dit ord!”. Så Maria stiller sig til rådighed for Gud, for verdens frelser.

Og nu lyder denne beretning så til os i dag. Måske lyder den lige så fremmedartet, som det ville være at få besøg af en engel. Både pga. beretningens overnaturlige elementer, og fordi vi skal høre om Jesu komme til jord på et tidspunkt, hvor vi ellers lige er ved at lade op til påske, som ikke handler om fødsel og graviditet, men om død og opstandelse.

Så hvad er budskabet til os i dag? Hvad ønsker denne beretning at kalde os til?

Ja, for det første så giver beretningen om englens besøg hos Maria os en baggrund for at forstå meningen med Jesu liv og meningen med påsken. Hvorfor skulle Guds søn komme ind i verden på

den måde? Hvorfor skulle Guds søn lide og dø? Var det ikke nok med et menneske, som levede uselvisk og døde for andre? Det kan da ellers være ret forbilledligt.

Gud valgte at lade sin søn føde som et barn. Som barn af et menneske, Maria og som barn af sig selv. Jesus Kristus var netop sammensmeltningen mellem det menneskelige og det guddommelige. Han var menneske. Helt menneske. Han var Gud. Helt Gud. Og det var nødvendigt, at det blev sådan.

Jesus kunne kun frelse menneskeheden, hvis han var helt menneske og helt forenede sig med os og vores menneskelige vilkår. At være i en mors mave, fødsel, risiko, tvivl, snavs, modstand, forfølgelse, ensomhed, men også glæde, fest, fejring, helbredelse, forår og fællesskab. Helt menneske.

Og kun hvis han var helt Gud kunne han frelse os. Det nytter ikke noget, hvis Jesus bare var et stort menneske. Det bliver vi ikke forenet med Gud af. Et stort menneske kunne ikke overspringe det dyb af synd, egoisme, vildfarelse og død, som var mellem Gud og mennesker. Skabt af vi mennesker selv, da Adam og Eva, da menneskeheden valgte at gå deres egne veje. Vi kender det nok i mindre skala fra os selv. Døden truer os stadig. Og også vi går så ofte vores egne veje, og det kan føles som om, at dybet mellem os og Gud bare bliver større og større. Han er Gud. Vi er mennesker. Han er stor og mægtig og viis og udødelig. Vi er små og afmægtige, virker ikke altid alt for viise og kan ikke leve for evigt i kraft af os selv.

Fordi Jesus var helt menneske og helt Gud kunne han frelse os og forene os med Gud. Han tog alt vores på sig, alt det som tynger os ned og bar det. Han gik under. Døden, som vi er mest tyngede af, erfarede han også selv. Han gik ned i det allerlaveste, i Dødsriget. Helt ned. Og så oprejste Gud ham fra de døde, fra alt det, som havde tynget ham og dræbt ham.

Men nu er han for altid forenet med vores menneskelige natur. Efter sin opstandelse er Jesus ikke kun Gud, han er stadig helt menneske og helt Gud, og derfor véd Gud til evig tid helt præcist, hvordan det er at være menneske. Han har førstehåndskendskab til alt, hvad vi udsættes for. Sammensmeltningen mellem Gud og menneske begyndte i Maria og eksisterer stadig i Jesus Kristus i dag.

Det andet vi kan lære af beretningen er Marias tillid og Maris ja. Et ja, som vi stadig mærker i dag.

Med Marias ja til Guds plan er der håb. Så er Guds plan for at bygge bro til os gået i gang. Marias ja var ikke kun et ja til at føde Guds søn. Det var et ja med langtrækkende konsekvenser og følger. Et ja til at Jesus kunne gå på jord og helbrede mennesker, tale sandhed, drive dæmoner ud, forvandle vand til vin. Et ja til at Jesus kunne gå mod Jerusalem, et ja til at han kunne lide og dø på grusomste vis. Et ja til at han kunne opstå fra de døde, ved at Gud Fader viste den sande rækkevidde af sin redningsplan. Et ja til, at Jesus kunne fare til himmels. Et ja til, at Jesus også kan være os nær i dag. Som han er det i dåben, som han er det i nadveren og som han vil være det, når vi beder til ham.

Marias ja runger stadig her 2000 år senere. Lad os høre det, sige med på det og blive en del af det. Der er noget tiltrækkende ved hendes store tillid til Gud. Hun var fuldstændig uforberedt på det, som mødte hende den dag. Men hun accepterede det, stolede på Gud og gav ham lov til at bruge sig. Hun turde stole på miraklet.

Og for det tredje: Jeg ved ikke hvilke tanker denne beretning vækker i jer. Om I tænker, at det er opbyggende og opløftende at høre om Marias ja og hendes tro og den måde, Guds søn kom ind i verden på? Eller om tvivlen melder sig?

Jeg kan mærke begge dele. På den ene side er jo en vild beretning. Det er nærmest provokerende, at Maria ikke kommer med nogle indvendinger, men bare lader sig bruge af Gud og tror på det overnaturlige. Tror, at der kan skabes et barn i hende uden hjælp fra en mand. Jeg tror på det som en del af dogmatikken og trosbekendelsen, ”undfanget ved Helligånden, født af jomfru Maria,” men ville jeg selv have troet på det, hvis jeg havde stået i Marias situation? Ville jeg have haft modet til at stole på miraklet, hvis det var min fremtidsdrøm, som lige pludselig blev forandret på så drastisk vis?

Men på den anden side. Hvorfor skulle det ikke være sådan? Hvis Gud er Gud og har al magt og virkelig ville sende sin søn til jord, hvorfor så ikke på denne måde?

Det er netop det vilde ved kristendommen. Det virker som noget, ingen kunne finde på at opfinde. Hvis man vil skrive en troværdig fortælling, som folk skal tage til sig og sprede til andre, så skal den være til at sluge. Så skal den gerne være fuldstændig troværdig og sammenhængende og rensat

for elementer, som vi kan skære os lidt på og stille spørgsmålstejn ved. Men dette? Det virker utroligt. Det virker umenneskeligt.

Det må være sandt.

Og desuden. Vi kender miraklerne fra menneskelivet. At en kvinde og en mand kan skabe et barn sammen, det er det vildeste man kan forestille sig. Det er et under hver gang det sker. Hvis vi mennesker kan gøre noget så mirakuløst og underfuldt, så må Gud kunne skabe noget endnu større, gøre noget endnu vildere: Lade en kvinde blive gravid uden mand og føde Guds søn. Lade en jomfru blive mor til verdens frelser.

Det er fint at have beretningen om Mariæ bebudelse her lige inden påsken. Den tuner os ind på miraklerne og det underfulde, som påsken også er fyldt af. Død og opstandelse. Uden Guds skabelse af et barn i Marias livmoder og uden Marias ja til at føde Guds søn, så havde der ikke fandtes hverken påske, kristendom, dåb eller nadver i dag. Så havde vi mennesker været helt overladt til os selv. Uden Gud. Uden håb. Men nu er Gud kommet nær. Han er blevet menneske og kender til os, ja, elsker os så højt, at han sendte sin søn for at leve, kende os, dø og opstå. Alt sammen for vores skyld.

Det er værd at takke for.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen.